

ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

ΕΜΜΕΤΡΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ

ΜΕΓΑΛΟΣΧΗΜΟΥΣ ΙΣΧΥΡΟΥΣ

ΣΥΝΗΣΠΙΣΜΕΝΟΥΣ ΚΑΘ' ΕΛΛΑΔΟΣ

ΦΡΑΓΚΟΥΣ

Τοῖς μεγαλοσχήμοις Φράγκοις ταῦτα ἢ σμικρὰ Ἑλλὰς
Γράφει, μ' ὅλας τῶν τὰς ὕβρεις ἀπειλὰς καὶ προσβολὰς...
(Ἴδε τὸ τέλος τῆς παρούσης ἐπιστολῆς).

ΤΙΜΑΤΑΙ ΗΜΙΣΕΙΙΑΣ ΔΡΑΧΜΗΣ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩΙ ΚΑΤΑ ΤΑ ΣΥΝΟΡ' ΑΓΩΝΙ

ΠΕΣΟΝΤΩΝ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΥΤΟΘΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΘΕΝΤΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1886

Διηγεκές μου μέλημα ἡ δόξα σου, Πατρίς μου,
Φωστὴρ αὐγάζων ἄλλοτε, Ἑλλὰς ἠδικημένη,
Ποθῶ δὲ διὰ τῆς ἰσχυρῆς ρὰ μάθωσι φωνῆς μου,
Τὴν μνήμην σου ρὰ σέβωνται οἱ μητραλοῖαι ξέροι.

(Δ. Λάκων, ἐν «Λάμπρῳ Κατσώνῃ»)

ΕΜΜΕΤΡΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ *

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ

ΜΕΓΑΛΟΣΧΗΜΟΥΣ ΙΣΧΥΡΟΥΣ ΣΥΝΗΣΠΙΣΜΕΝΟΥΣ

ΚΑΘ' ΕΛΛΑΔΟΣ ΦΡΑΓΚΟΥΣ

Μεγαλόσχημοι δυνάσται άσθενών, μικρών λαών,
Μή σεβόμενοι ανθρώπους, μή φοβούμενοι Θεόν,
Μηδέν Έχοντες έν γένει όσιον και Ιερόν,
Χαρακτήρα μόνον πλήρη φιλαυτίας βδελυρόν,
Ω δισαίτηται του κόσμου φαῦλοι, όνειδος είς σās!
Είς σέ, Δύσις, αίσχος, δύσις!...ότι κωμικώς φυσσās,

(*) Ής άπόσπασμα μόνον ήσαν οι τή 12 Ίουνίου έν τώ κατά τήν Κη-
φισσίαν έτησίω του φιλολογικού συλλόγου Παρνασσοῦ συμπόσιω άπανγελ-
θέντες στίχοι.

Καταπεφυσιωμένη!.. τίνος ἔναντι; ... ἡμῶν!
 Καὶ ἐνῷ οὐδεὶς ἠκούσθη ἔτι Ἑλλήνων πολεμῶν! (α)
 Εὖγε, εὐγενῆς Εὐρώπη! Ἑσπερία θαυμαστή!
 Εἶναι ὅλη ἰδική σου ἢ ἐπιδειξίς αὐτή;...
 Πόσον ἀληθῶς μεγάλη εἶσαι!.. πόσον φοβερά!..
 Τρίστολος μᾶς προσωρμίσθης εἰς τῆς Κρήτης τὰ νερά...
 Τρεῖς τῶνόντι σέ στολίζει, σέ τιμᾷ καὶ σέ κοσμεῖ
 Ἡ πολύστολός σου αὕτη πρὸς τοὺς Ἑλληνας ὁρμή!
 Ποία δύναμις!... τίς ὄγκος! ποῖον μέγα ναυτικόν,
 Καὶ τῆς μεγαλοφροσύνης ποία ἐνταυτῷ εἰκὼν!..
 Ἐπηρμένοι, ὠγκωμένοι, τόσοι στόλοι φοβεροί
 Ἐφθασαν... Εἰς τὴν Ἑλλάδα πόλεμον δὲν συγχωρεῖ
 Ἡνωμένη ἢ Εὐρώπη ὅλη, σύμπνους, συμπαγῆς
 Τὰς βουλὰς καὶ τὰς δυνάμεις! σύνετε λαοὶ τῆς Γῆς,
 Ἔθνη ἀτυχῇ, ποθοῦντα ἐλευθέραν τὴν πνοήν,
 Ταπεινοῦσθε, καὶ πολέμου μὴ ἐγείρετε βοήν!
 Δὲν σᾶς ἐπιτρέπει τοῦτο οὔτε ὁ πολιτισμὸς
 Οὔτ' ὁ ἐξευγενισμὸς τῆς οὔτ' ὁ χριστιανισμὸς!
 Αἶμα, ὄχι, ἢ Εὐρώπη δὲν ἀφήνει νὰ χυθῇ
 Τούρκων, ὅμως τῶν Ἑλλήνων πᾶν τὸ γένος ἅς χαθῇ,
 — Τῶν φωτοσβεστῶν κακούργων!... — ἢ μὴ ἔχη ἢ Ἑλλάς
 Πρὸς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἐκδουλεύσεις ὑψηλὰς
 Ἡ μὴ ἔπραξέ τι μέγα καὶ λαμπρόν, κοσμοφελές,
 Τὸ ἔθνάριον τὸ τόσον τώρα πλέον εὐτελές;...

(α) Ἐγράφη ὅτε ἤρχισαν σοβαρότερα: πρὸς ἡμᾶς νὰ στέλλωνται αἱ δι-
 πλωματικαὶ διακοινώσεις καὶ συντονώτερα νὰ γίνωνται αἱ ἀπειλαὶ τῶν
 δυτικῶν Δυνάμεων, τρεπομένων ἀπὸ τῶν ἀπλῶν λόγων ἐπὶ τὰ βίαια ἔργα
 πρὸς παρεμπόδισιν παντὸς πολεμικοῦ κατὰ τῆς Τουρκίας κινήματος τῆς
 Ἑλλάδος.

(Εὐτελές, τοὔτέστι πλάσμα ἀχαρίστων εὐτελῶν, !...)

Κ' οἶδεν ἄριστα τί λέγει ὁ τοιαῦτα νῦν λαλῶν !..)

Ἡ μὴ σώζῃ τὸν πυρῆνα ἔτι τοῦ Ἑλληνισμοῦ

Καὶ συναλοθῇσιν βαθεῖαν φωταυγοῦς προορισμοῦ;

Ὅχι, ὄχι! οὐδὲν τούτων· πάντα ψεύδη καὶ σκιά·

Ἀληθὲς εἶν' ὅστις μόνον εἰμπορῇ νὰ γαυριᾷ,

Νὰ ἐπαίρηται μὲ στόμφον καὶ μὲ κόμπον τρομερόν,

Ἐρειδόμενος ἐφ' ὅπλων, πυροβόλων, μαχαιρῶν!

Ἐχει δίκαιον ὁ ἔχων μέσα νὰ καταπατῇ

Πᾶν, πᾶν δίκαιον τοῦ ἄλλου, νὰ τὸ δράττη καὶ κρατῇ!

..*

«In magnis et voluisse satis!»

Ἦθελον νὰ ἦμαι ὅλου κόσμου ἐλευθερωτής,

Ὡς ὁ Βασιγκτῶν, κ' ἐκείνου νὰ διέθετον ἰσχύν,

Πρὸς τῶν στόλων σὰς τὸν κρότον τότε ἀπῆντων τὸν τραχύν...

Ἀλλά, φεῦ, Θεέ μου! τώρα εἶμαι μόνον ποιητής!

Εἴθε κἂν τὸ πόνου πλήρες ἄσμα τοῦτο ν' ἀκουσθῇ

Κ' ὑπ' αὐτοῦ κάνεις που νέος Βασιγκτῶν νὰ ἐμπνευσθῇ

Καὶ νὰ κάμῃ ὅ,τ' ἠύχῃθην καὶ ποθῶ διακαῶς!

Εἴθε ν' ἀναδείξῃ νέον Βασιγκτῶνα ὁ Θεός,

Διὰ τὴν πτωχὴν Ἑλλάδα γίγαντά που λυτρωτήν,

Ταπεινοῦντα τὴν θρασεῖαν Δύσιν καὶ τὴν μισητήν!

..*

Πῶς! ἐάν εἰς ἀπλουστάτην ἐσπερίδα ἢ χορὸν
 Νὰ προσβάλῃ τις θελήσῃ δεσποινίδα, τολμηρὸν
 Πάραυτα εὐρίσκ' ἱππότην ἀντικρύζοντα αὐτὸν
 Κ' εἰς ἀγῶνα προκαλοῦντα περὶ τῆς ζωῆς φρικτόν,
 Καὶ τὴν δέσποιναν τοῦ κόσμου πᾶς προσβάλλει δωρεάν,
 Κ' ἐκδικητικὴν δὲν ἄπτει ὁ Θεὸς πυρκαϊάν,
 Καταπυρπολοῦσαν ἓνα ὅλον κόσμον εἰς σποδόν,
 Κόσμον ὄντων ἀχαρίστων, ἀσεβῶν καὶ αὐθαδῶν;
 Πλὴν τί κατορθῶ φωνάζων; κἂν τί πάσχω ἐκφωνῶ,
 Ἐπειδὴ πονῶν σφαδάζω, καὶ φωνάζω, ὥς πονῶ!...

★
★ ★

Βουλγαρία καὶ Τουρκία ζήτησαν!.. διπλῇ σειρὴν
 Νῦν ἐλκύουσα τὴν Δύσιν!.. τῆς Ἀνατολῆς πειρὴν!
 Θαύμαζέ τας, Οἰκουμένη!.. στέργ' ἐν θάμβει, ὅλ' ἡ Γῆ
 Βούλγαροι ὁμοῦ καὶ Τοῦρκοι νὰ ὑψῶνται ἀρχηγοὶ
 Τοῦ πολιτισμοῦ τοσούτων χριστιανικῶν λαῶν,
 Ὡς νὰ ἦσαν οἱ φωστῆρες τῶν μεγίστων ἰδεῶν!...
 Κεφαλὰί κέναί, καρδίαι αὐχμηραὶ κ' ἐλεεῖναι!..
 Καὶ ἀργεῖ ὁ κεραυνός σου λοιπὸν ἔτι οὐρανέ;!..

★
★ ★

Εὐηργετημέν', εὐγνώμων κόσμε Εὐρωπαϊκέ,
 Εὐεργέτα καὶ προστάτα κοσμοπολιτιστικέ,
 Κτύπα τώρα τὴν Ἑλλάδα, κτύπα κατακεφαλῆς,
 Ἐξοντῶν πᾶν ἶχνος πλέον τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς!
 Δὲν ἐσύραμεν τὸ ξίφος ἐκ τῆς θήκης ἔτ' ἡμεῖς
 Κ' ἐπετέθητε οἱ Φράγκοι! ὦ! τῆς δόξης καὶ τιμῆς!
 Ποῖαν φρόνησιν συνάμα τὸ κατόρθωμα δηλοῖ
 Καὶ διπλωματῶν ἐξόχων πνεῦμ' ἀληθινὰ πολὺ!
 Μήπως τάχα ἀπειλεῖσθε ὑπὸ τοῦ Πανσλαβισμού;...!
 Μὴ βροντῶν ὁ χεῖμαρρός του, ὁ ἀσχέτως προχωρῶν
 Δὲν προβαίνει ἄκρος φίλος τῶν ἰδίων σας χωρῶν;...!
 Σεῖς τὸν κίνδυνον σοβεῖτε τὸν ἐκ τοῦ ἐλληνισμού!
 Νά! ὁ φοβερός ἐχθρός σας καὶ τοῦ κόσμου ἐνταύτῳ
 Ἄν αὐτὸς καὶ μόνον λείψῃ, τί φοβεῖσθε; ἐρωτῶ.
 Κτύπα, Δύσις, ἵνα δύσῃ!..δὲν θὰ δύσῃς τότε σύ,
 Ἄλλ' ὥς ἥλιος θὰ λάμπῃς, θ' ἀκτινοβολῇς χρυσῇ!...
 Ταῦτα ψάλλει ἡ ψυχὴ σου ἐν μυρίοις «ὠσαννά!»
 Ταῦτα ἡ συνείδησίς σου!..μὴ φωνὴ τοῦ Σατανᾶ;...!
 Αἶσχος, μητραλοῖται, αἶσχος! στίγμα, δνειδος εἰς σᾶς
 Ἡ Κλειὼ σᾶς ἐτοιμάζει τὰς σελίδας τῆς χρυσᾶς!...

★
 ★ ★

Τοῦ Μωάμεθ θιασῶται, λάτραι τοῦ Χριστοῦ ψευδεῖς,
 Οἶμοι, ψευδοδιπλωμάται, (α) πόσον εἷσθε, ἀναιδεῖς!
 Ἀσυνεῖδητοι, ὦ! στῆτε! καθ' Ἑλλάδος οὕτω μὴ
 Μὴ προβαίνειτ' ἐν λυσσώδει τόση βία καὶ ὀρμῇ!
 Ἡ πατρίς μου τί σᾶς πταίνει ἂν τὸ δίκαιον ζητεῖ,
 Ὅ ὑπέγραψεν ἡ χεὶρ σας, κ' ἐπεκύρωσεν αὐτή;
 Πῶς, ὦ! πῶς καὶ τὴν Τουρκίαν δὲν τιμᾶτε μ' ἀπειλάς,
 Ἀλλ' εἰς σκληροτάτην βίαν κύπτει μόνον ἡ Ἑλλάς;
 Ὑπηρεῖται τῆς Τουρκίας, χωροφύλακες αὐτῆς,
 Καταντᾶτε ἀδικίας δράσται, χάριν της, φρικτῆς!
 Ὅμως οὔτε τὴν Τουρκίαν ἐξυπηρετεῖτε νῦν,
 Ἀλλὰ μόνον τὴν ἰδίαν φιλαυτίαν τὴν δεινὴν:
 Φεῦ! ἐγώϊσται σεῖς, Φράγκοι, πόσον εἷσθε ἀπηνεῖς!
 Μήπως ὁ πρὸς τὴν Τουρκίαν τρόπος σας εἰλικρινής;...
 Νὰ τὴν φάγητε σκοπεῖτε ὅσον οἶόν τ' ἐντελῶς.
 Δι' αὐτὸ ἡ προστασία, ἣν πιστεύει ἀφελῶς,
 Τὰ συμφέροντά σας μόνον προστατεύει καθ' ἡμῶν,
 Καὶ λιμὸν ὑμῶν ἐγκρύπτει πρὸς τοὺς Τούρκους καὶ λοιμόν!...
 Καὶ αὐτοὶ δ', ἂν σᾶς ἠνόουν, ἤθελον σᾶς βδελυχθῇ
 Καὶ ἢ μεθ' ἡμῶν γενναίως ἐνωθῇ ἢ κτυπηθῇ...
 Ἐπειδὴ προτιμητέος ὁ ἐχθρὸς ὁ φανερός,
 Ἡ δ' ὑπουργὸς ὁ φίλος, ὁ ὡς ὄφει φοβερός!...

..

(α) Ναί, παμπόνηροι μόνον ψευδοδιπλωμάται. Ἐπειδὴ οἱ ἀγαπητοὶ ἀ-

"Ἦθελον νὰ ἦμαι κόσμου ὅλου ἐλευθερωτής,
 Ὡς ὁ Βασιγκτών, κ' ἐκείνου νὰ διέθετον ἰσχύν!
 Πρὸς τῶν στόλων σας τὸν κρότον τότε ἀπήντων τὸν τραχύν!
 Ἀλλά, φεῦ, Θεέ μου! τώρα εἶμαι μόνον ποιητής!
 Πλὴν προσμένετε ὡς τόσον! ὁ πολὺς σας ἐμπαιγμός
 Τὰ ἐπίχειρα θὰ εὖρη: Ἔστι δίκης ὀφθαλμός!
 Τὴν τοῦ λέοντος μερίδα ἐξ ὑμῶν καθεὶς ποθεῖ (α)
 Καὶ ὀλέθρου ὡς ἐκ τούτου ἔρις ἴσως ἀναφθῇ...
 Πάντες, ἄδικοι πρὸς ἄλλους, τότε ἐν Θεοῦ ὀργῇ
 Θὰ εὖρητ' ἐν διαλλήλῳ τρομερὰν ποινὴν σφαγῇ,
 Ἔως οὗ κληρονομίαν ὁ μικρὸς ἡμῶν λαὸς
 Τὴν δικαίαν μόνος λάβῃ, ὡς ὀρίζει ὁ Θεός!
 Τοῖς μεγαλοσχήμοις Φράγκοις ταῦτα ἢ σμικρὰ Ἑλλὰς
 Γράφει, μ' ὅλας των τὰς ὕβρεις, ἀπειλὰς καὶ προσβολὰς!

δελφοὶ ἡμῶν λαοί, οἵτινες, ἐν ἐθνικῇ ἀνάγκῃ, ἐνθουσιωδῶς ὑπὲρ ἡμῶν νὰ
 θυσιασθῶσι σπεύδουσι, καὶ ὑπὲρ ὧν ἀμοιβαίως θυσιαζόμεθα, οὐδόλως ἐνέ-
 χονται εἰς τὰς διπλωματικὰς τῶν κυβερνήσεών των ἀποφάσεις οὔτε πταίουν
 διὰ τὰς καθ' ἡμῶν ἐνεργείας των.

(α) Ἀφ' ἑαυτοῦ ἐννοεῖται, ὅτι ἐξαιρεῖται πάσης ἐν τῇ παρούσῃ ἐπιστολῇ
 μομφῆς ἡ Γαλλία.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023172

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ